

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

2. Lex fidei & Euangelij quare sit data.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

Derique carnales dum audiunt se libera-
tos à lege Moysaica & Iudaicis præ-
ceptis, putant se penitus liberos, & nul-
li legi, præcepto, vel operi amplius ob-
ligatos esse, & sicut non curant legem
Moysis, ita contemnunt legem charitatis & iustitiae,
id est, Euangelium à Christo institutum & præceptū,
& gloriantur solum de libertate carnis: ideo opera-
precii erit, vt sciamus quomodo liberati simus à le-
ge literæ, & quatenus nunc obligamur ad obseruan-
tiā Euangelice legis. Pro quo notandum, quod lex
est doctrina, docens quid faciamus, & quid fugia-
mus, vt si fecerimus præscripta legis, sciamus nos be-
nè fecisse: sin minùs, cognoscamus peccatum nostrū,
& malè nos fecisse. & sic dicit Apostolus Romanor.
tertio. Per legem cognitio peccati. Duplicem autem
legem notat scriptura: Vnam, quam dedit Moysi in
monte Synai, quam in tabulis & per os Moysis fecit
diuulgari populo, vt Exod. 20. 21. 22. &c. Alteram le-
gem dedit Christus discipulis ante ascensionem, vi-
delicet Matth. vlt. vbi dixit: Data est mihi omnis po-
testas in cœlo & in terra, euntes ergo docete, scilicet
credere, & docete seruare quæ præcepi vobis. Legem
Moysis dedit Deus populo Iudaico, primò vt sic di-
stingueretur à gentibus idololatriis, vt esset ipsi pecu-
liaris populus, qui verum Deum coleret fide & exte-
nis illis operibus, & huius meminit Apostolus ad
Roman. inquiens: Quorum est adoptio filiorum Dei
& gloria, & testamentum, & legislatio, & promissio.

Deinde, quoniam rufus erat populus & facilis ad
peccandum, ideo dedit legem, vt transgressione il-
lius puniretur, & sic à peccatis arceretur. Ideò facien-
tes contra præcepta Decalogi, lapidabantur, vt bla-
phemii, adulteri, sabbathi violatores &cæt. & daba-
tur oculus pro oculo, Dens pro dente, Exod. 21. & sic
dicit

dicit Apostolus: Lex propter transgressores posita est: ut vel cohibeatur, vel cognoscatur peccatum. Postremo, quoniam Christus volebat nasci populo Iudeo secundum promissionem Prophetarum, scilicet de semine Abraham. Gen. 22 & Dauid Psalm. 131. ideo volebat ut sanctiores essent & viuerent, quam ceteri gentium nationes: ideo fuit selectus populus, & dicitur gens sancta, populus Dei &c. ideo huiusmodi precepta & ceremonias dedit, quae erant figuræ vel que ad Christum, non ut talis lex iustificaret, sicut male intellexerunt Pharisæi Iudeorum: alioqui Christus gratis venisset, Galat. secundo: sed ut esset pedagogus in Christum, per quem omnes salvantur & iustificantur, qui in eum credunt, sicut ubique Apostolus & maximè ad Romanos & Galat. disputat & docet. Erat autem lex valde dura. præcepit enim ultra Decalogum Exod. 20. circumcisionem sub maledictione & damnatione Genes. 22. 17. & Abraham quando erat 109 annorum, se cogebatur circuncidere, nam dixit Deus, Masculus qui non circuncidetur, delebitur anima illius de populo meo: præcepit offerre pro peccatis arietes, agnos, boues, hircos, Leuit. 4. 5. 6. præcepit de cibis animalium, quod ea quæ diuidebant vngulam, & ruminarent in pecoribus, saltem comedenter, & de piscibus quæ habebant pinnulas & squamas, & de avibus &cæt. item quomodo singulis annis agnum paschalem ederent cum suis ceremonijs; Exod. duodecimo. Præcepit quoque quomodo serua Tabernaculorum, Neomeniæ dies & menses seruarent, ac tubarum & expiationis Leuit. 23. de vestibus Aaronicis, Exod. 29. de attractu morticinij, & locatione vestimentorum, Leuiti. undecimo, has & similes penè infinitas ceremonias & leges continebat lex Moysis, quæ una cum Decalogo omnes præcepabantur sub maledictione, ut seruarentur sicut Deuteronomio 28. Maledictus qui non seruat omnia quæ scripta sunt in libro.

in libro Legis. Et quoniam lex non prestatbat gratiam seruandi, ob id solum timore poenae seruabant legem foris, cor autem intus vacuum remansit: ideo dicitur haec lex timoris, seruitutis, sceptrum exactoris &cæt. de quo dicit Petrus Actorum 15. quod neque nos, neq; patres nostri potuerunt portare, id est, perfectè implere legem: defuit hic Spiritus sanctus & gratia, quam lex non conferebat, & hanc legem literæ vbiique describit scriptura. Et quoniam nemo perfectè satisfaciebat legi, neque ex suis viribus potuit, venit Christus hanc implere. Matt. 5. & pro nobis impulit per omnia.

Deinde hanc decreti legem Moysis cum suis operibus & iustitijs carnalib⁹, scilicet circuncisionē, oblationē, cibos, festa &c. Sustulit, id est, **hat aufgehabē**, & à litera ad spiritum transtulit, atque nouam Euangelicam legem dedit, quæ dicitur Euangelica lex, lex Christi, lex fidei, lex charitatis, lex perfectæ libertatis, seruitus iustitiae, atque mandatum sanctum. Dicitur autem Euangelium onus leue, iugum suave, &cæt. quia Spiritus sanctus datur per auditum verbi, scilicet quod Christus mortuus est pro peccatis nostris, & surrexit propter iustificationem nostram, Roma. 4. qui hoc verbum fidei credit & accipit, cum illo verbo datur Spiritus sanctus, qui posteà assistit spiritui nostro, Romanorum 8. cum suis fructibus, accedit dilectionem erga tam piūm benefactorem & saluatorem Christum: quæ dilectio est finis legis, Ro. 12. & sic Spiritus sanctus in nobis perficit ex charitate legem Decalogi. præcipit ergo lex Euangelica in primis simul & semper poenitentiam & fidem Marc. 1. & Luc. vltimo, semper poenitere debemus, & claram: Dimitte nobis debita nostra, Mat. sexto, & adauge nobis fidem, Luc. 17. Deinde præcipit perpetuam dilectionem Dei & proximi, I. Ioan. quarto. Si quis dicit, diligo D E V M, & proximum suum odit, mens dax est,